

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmivelődési, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **Borbély György**.
Szerkesztő-bizottság:
NAGY OLIVÉR, dr. SZENTPÉTERY LAJOS,
NAGY ALBERT.
Szerkesztőség: Kazinczy-u'ca 7 sz.
Laptulajdonos **K. WERESS SÁNDOR.** — Lapkiadó **HARMAI JOZSEF**.

Hirdetési díj árszabály szerint.
Kéziratok nem adnak vissza.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
A pénzküldemények pedig a lapkiadó céghez.

Homo novus.

(—y.) Torda-Aranyosvármegyénk törvényhatósága decz. 7-én tartotta egyik közgyűlését, melynek első pontja volt a magyar kormány megújulásának tudomásul vétele.

A vármegyei törvényhatóság feliratban üdvözli az új kormányt, melynek nem régiben lett elnöke dr. Wekerle Sándor.

Külön üdvözlő iratot küld Hieronymi belügyminister urhoz is.

Az ilyen szokásos és rendszeresen chablonszerű üdvözlő feliratokról nem is tartanok éppen szükségesnek külön cikkben is megemlékezni. Azonban az új-kormánytagjai között van egy oly kimagasló alak, kinek anélkül is elég nagyságát még az ellentétek közbejátszása is emeli s az általános közkedveltség megaranyozza. Ez maga a miniszerelnök, dr. Wekerle Sándor. E nagy férfival szemben a megye üdvözlő feliratát első sorban a leghatározottabb őszinteség jellemzi; az őt érdeklő feliratot az üdvözlés igazságának ereje hatja át.

Dr. Wekerle Sándor miniszerelnök nagyságát az ellentét ama közbejátszása is emelni látszik, hogy ő elég rövid idő

alatt, 44 éves korában jutott el a legmagasabb polczra s a mi több, csupán a szellemi aristokratizmus segítségével, melylyel a bukófélben levő, de még mindig ágaskodó pénz és születés aristokrátiának visszahanyatlására egy jó lökést adott.

Dr. Wekerle Sándor 22 éves korában végezte az iskolákat; azután rohamosan, két-három, évenként, emelkedett; de még csak néhány évvel is ezelőtt a Wekerle név olyan ismeretlen név volt, melyre akárki is azt kérdezte: micsoda az a Wekerle? talán egy könyvnek, vagy előtte ismeretlen tartománynak a neve?

Ma már mindenki tudja, hogy Wekerle az észnek és jellemnek kimagasló példányképe, Magyarország miniszerelnöke, genialis pénzügyminiszerere, s egyuttal az ország egyik legkedveltebb embere.

Ezekon kívül más titulusok senkit nagyobb emberré nem tehetnek.

Az üdvözlők nagy sorában lapunk is kér egy kis helyet, hogy az ész és jellem diadalát köszöntse e homo novusban.

Vármegyénk rendes közgyűlése.

Vármegyénk bizottsága f. hó 7-én rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen főispán gr. Bethlen Géza akadályozva lévén megjelenni, az elnöki tisztet alispán Rédiger Béla töltötte be, a ki a közgyűlést megnyitván, mindenekelőtt főjegyző Nagy Olivér olvasta fel Wekerle Sándor miniszerelnöknek azon leiratát a melyben a törvényhatóság tudomására hozatik az új magyar kormány tagjainak a kinevezése. Közgyűlés ezt örvendetes tudomásul vevén üdvözlő feliratot határozott intézni a miniszerelnökhöz, a melyben ki van fejezve, hogy valamint eddig, úgy jövőben is a magyar kormánynak minden a haza javára czélzó törekvését előmozdítani Torda-Aranyosmegye közönsége is hazafias kötelességének fogja ismeri. Üdvözlő felirat intézése határozottatott egy leirat alapján külön a belügyministerhez is.

Közgyűlés intézkedett, hogy az 1886. évben megválasztott, de a törvény értelmében a f. év végével kilépetteknek tekintendő bizottsági tagok helyett új tagok választassanak, a választás határnapjául f. hó 19-két tűzvé ki.

Tekintettel arra, miszerint a topánfalvi járásban felmerült erdei kihágásos ügyek földolgozásában szünet — az ügy hátránya nélkül — nem állhat be: közgyűlés helyesléssel fogadta az állandó választmány azon javaslatát, hogy fölküressék a főispán ő méltósága, miszerint a folyó évben Topánfalván éppen csak ezen ügyek elintézésére áthelyezett toroczki szolgabíró Csipkés Farkast, a jövő évben is ezen állásában meghagyni méltóztassék

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA

Látogatás a siketnémák-i intézetében.

Beh együgyű is az ember, különösen, ha még falusi! Lám, ha ki nem mozdul az ember falujából, a míg fiatal, vén korára kell csudát látnia! Velem történt meg az eset; engedje meg t. szerkesztő úr, hogy elmeséljem, hátha használhatok vele valakinek.

Csendes, falusi magányomban megzavartak a burokratia emberei: némi hivatalos ügyben K—ra idéztek. Dolgomat végezve, éppen haza indultam, midőn egyik utcában egy csoport iskolás gyermeket pillantok meg, kik valamennyien sajtáságos arcfintorítással néztek egymásra és ijesztő módon hadonáltak kezeikkel. Föltűnt a jelenet nekem, hisz ha az én gyermekeim így hadonálnak, bizonyosan tudják a harmadik szomszédban is, mert oly lármát csapnak hozzá — és ihol! ezek oly jámborok, hogy egy rossz szót sem szólnának egymásnak! Falusi kíváncsisággal kérdeztem tehát mindjárt az első embertől: kik, mik ezek, hogy majdnem egymás szemét ütik ki lát-szólag, de hallani mit sem lehet tőlük?

A megkérdezett, ki éppen ténitójuk elki sérte őket egy darabig, szives készséggel adta tudtomra, hogy siketnéma növendékek, a kik tanulásukat végezve haza tartanak. Hallani többször hallottam ugyan siketnémákról beszélni, de mert soha sem láttam olyat, megvallom: nem sokat törődtem velük, megelé-

gedtem azzal, hogy vannak ilyenek is és hogy ezek okvetlenül valami különös teremtményei az Istennek. Most azonban a kíváncsiság el nem titkolható jelével érdeklődtem irántuk s szerettem volna mindent megtudni felőlük. Elsőben is arra voltam kíváncsi: miért hadonáltak oly hevesen s miért akarták egymás szemét kiverni?

„Nem mondhatnám, — felelt szives vezetóm — hogy hevesen gesztikuláltak, sőt éppen közönséges dolgokról jeleltek egymás közt. Óvatosságra, körültekintésre intettem őket, nehogy valamely kocsi, vagy állat elgázolja őket s most éppen az ökröt mutatták, jelölve azt két szarváról. Bizonyosan ez tünhetett fel úgy, mintha egymás szemére volnának irigyek. Egyébiránt — folytatá tovább — ha uraságot érdeklík a siketnémák, itt e házban — egy épületre mutatva — van még nagyobb részük, éppen alkalmas időben nézhetjük meg őket.“

Kapva kaptam e jó alkalmon, hogy szemtől-szemben láthatok egy rakás siketnémát, a kikről majd lesz mit anyjukomnak beszélnem, hogy legalább egy időre eláll tőle szeme, de főképpen szája.

Beléptünk az udvarra s im mit látok! Szanaszét futkosnak, ugrálnak s még — meg-sincsenek kötözve! De már erre végig futott a hideg a hátamon s minél előbb valamelyes biztonságosabb helyen szerettem volna lenni. Kértem is az én jó tanáromat, hogy vagy őket szorítsa be egy szobába, vagy mi meneküljünk megbizhatóbb helyre.

Ő azonban meg nem állhatta, hogy el ne mosolyodjék ez alaptalan aggodalmaskodáso-

mon, a mi engem még nagyobb bizonytalanságba hozott. Végre aztán mégis megjuhászodtam, látván, hogy ezek valóban nem rohannak az emberre, s még csak fogait sem vicsoritják reám: őszintén vallottam meg, hogy hanna? honnan nem? de azt hittem, hogy ezek valóságos Szebenbe-valók.

„Lássá kérem — szóló jóságos arczczal vezetóm — így gondolkodtak régen, az ókorban is az emberek a siketnémákról és ez az a priori föltett ítélet akadályozta az embereket abban, hogy tanításukról gondolkozzanak, sőt megvetették, mert nem ismerték őket. Ily értelemben kiált fel egy helyütt Dávid is: „Olyan vagyok, mint egy siketnéma!“

„A siketnémák — folytatá tovább — ép oly lények mint mi, tszta ésszel s értelemmel bírók ama különbséggel, hogy nem hallanak és nem beszélnek“

De ez már mégis szeget ütött a fejembe, hogy ép olyanok, mint mi. Ha már — gondoltam — nem bolondok is, de legalább lehetnének olyan csendes örültek, bárgyuk, vagy hülyék, vagy Isten tudja minő vízfejűek, mit utujok. Mert sehogy sem fért a fejembe, hogy ép olyanok, mint mi és még sem tudnak beszélni s hozzá nem is hallanak.

Biztosra vettem, hogy ez érveléssel sarokba szorítom az én tanáromat, de csalódtam, mert egész könnyedséggel fejté meg a dolgot.

„A baj — ugymond — mely most kétős alakjában siketségben és némaságban jelenik meg előttünk, eredetileg egy okra: a siketségre vezethető vissza; a másik: a némaság aruannak csak folyománya, kö-

Tudomásul vétetett a főjegyző által előterjesztett azon belügyministeri leirat, a melyben a vármegyei nyugdíj szabályzat 25. §-nak a megye közgyűlése által történt módosítás helybenhagyatik, e módosítással az mondatván ki, hogy a megyei tisztviselők nyugdíj igénye se legyen kórlátolva, hanem a nyugdíj illetmény a lejárt szolgálati időnek megfelelően az 1200 frton felül is emelkedhessék.

Fontos határozatot hozott közgyűlés az által, hogy kimondatott, miszerint az Erdélyi Irod. Társaságnak egy 50 frtos alapítvánnyal tagja lesz.

Az 50 frt összehozása czéljából azonnal az önkéntes adakozás már a gyűlést megelőző napon az állandó választmányban kezdetét is vette, az aláírást főispán 5 frttal nyitván meg; a közgyűlésen pedig ez adakozás tovább folyt, úgy hogy a kívánt összeg nem sokára együtt lesz, a megye területén is megindítandó gyűjtés összehozván a még hiányzó összeget.

Elfogadta közgyűlés az oltó-orvosok fuvar illetményéről szóló szabályrendeletet, a melyszerint a Topánfalvi járás kivételével a többi szolgabírói járásokban naponkénti fuvar általány czímen minden községből 5 frt, a Topánfalvi járásban pedig 7 frt számítható fel, és intézkedett az 1892. évi községi számolásokról a községen kívül álló egyének elnökleite alatt leendő megvizsgálása tárgyában.

A kilépő 5 közig. bizottsági tag helyett 5 új tag választatott, megválasztván a régiak közül újjaknak: Betegh Sándor, Felföldi Elek, Szentpáli Ignác, Thoroczky Lajos; és Veress Károly helyett megválasztatott ifj. Zeyk József.

Végül előterjesztettek főszámvevő által az 1893. évre szerkesztett községi költségvetések, a melyek csekély módosítással, a javaslat értelmében lettek elfogadva. (—)

Gondolattöredékek.

Az ifjúság, miként az éji pillangó, mindig csak a fényt keresi, a körül röpdés, s ha megégeti is szárnyait, nem lesz óvatosabb és tartózkodóbb.

A szerencsétlenek iránti részvétet keblünk-ből soha se engedjük kialudni. Még akkor sem, ha azok önmaguk szerencsétlenségük okozói. Hála, kegyelet és könyörület nemes szív tulajdonai. Hálátlanság jótévőnk iránt és kegyetlenség ember és állat iránt, vad és romlott szívre mutatnak.

vetkezménye. Az értelem-hiány, az ész megzavaródása sohasem okoz szükségét, vagy megfordítva: sohasem azért süket valaki, mert értelme hiányos. A siketség oka, ha születés után kapja meg a gyermek, mindig valamely betegség; ha pedig siketen születik valaki, az ok mindig a szülők és elődök életmódjában, foglalkozásában keresendő. A szentírás szava — úgy mond — nem csupán frázis, midőn így szól: megbüntettem az apák vétkeit harmad-, negyed- és tizediziglen. Hogy tovább folytassuk: a siketséget nem az értelem-hiány okozza, ellenben a siketség okvetlenül maga után vonja a némaságot. A ki nem hall, magától meg nem tanul beszélni soha. Innen van e kettős szerencsétlenség. De mivel e kettős fogyatékoság daczára is lehet őket tanítani, képezni, ez bizonyítja másodsor és hathatósan, hogy van értelmük, elméleti fogékonyságuk.

Ennyi beszéd s. ily világos magyarázat után szívesen elismertem már, hogy nem hülyék, bárgyuk, stb. sőt azt is, hogy a miénkhez, kasonló eszük, értelmük is van; de hogy siketet és némat még tanítani is lehessen, erre már valóban kíváncsi voltam. Meg is kérdeztem: de ugyan, ha nem hallanak és nem beszélnek, hogyan lehessen őket tanítani?

„Éppen e kérdést vártam. Valakik csak érdeklődnek siketnémák iránt, e kérdést feltenni el nem mulasztják. Örömmre szolgál, hogy magával a dologgal felelhetek, s a hihetetlennek látszó dolgot im itt mindjárt példával világosíthatom meg. Gyerünk a gyermekek közé!” Felelt elevenen az én emberem.

Alig értünk közéljük, im mindjárt egy

A nő gyakran megveti a legnemesebb férfi szerelmét; de soha, vagy csak igen ritkán áll ellent, ha hiusága fölingereltetik.

A szépség ajánló levél, melynek hitele nem tartós.

Mindennek, a mi nagy és felséges. legyen az természet erő vagy szellemi képesség — alapja az egyszerűség.

— Bölcs csak az lehet, ki a természeti ösztönökön felül tud emelkedni.

A népek szabadsága szükséges. mert ősbib, régiebb és magasb minden jogoknál; mert örökös, mint az igazság, mint maga az Isten, kitől származik.

A mai korban az emberiség nem álmodozik, nem képeleg, bölcsekedni sem szeret már s a vallással is alább hagyott; a mit érez, az gyakorlati, a miről gondolkozik, az anyagi s a mit legjobban szeret, az az élet. Tartalmat, alakot, életet kíván — és mi volna ez egyéb, ha nem socialismus.

Ha a természet napja felsüt és meleg sugarait a hideg, sötét légkörön át löveli, előáll az elemek küzdelme, melynek eredményei: a természeti viharok. Éppen így, ha a szellem világa a társadalom rétegein áthat és a társadalmi állapotok változnak — az átmeneti korszakban ölkörülhetlenek a viharok.

Magát a halált nem tekinthetjük másként, mint az életműszeres testek átalakulásának egy nyugpontját, melyben újabb átalakulások elemei rejlenek — melyben semmi rossz nincs és csak azáltal válik rosszá, hogy rendes természeti folyamatban küllerőszak által zavartatik.

Azt mondják, hogy csak az boldogtalan, a kit senki sem szeret. Nem igaz; boldogtalan csak az, ki senkit sem tud szeretni. Van-e egyetlen lény a földön, volt-e, a mióta e bolygó csillag forog tengelye körül, a kif valaki ne szeretett volna? Ez lehetetlenség. Az emberi lélek oly nagy érték még a leghitványabbban is, hogy szeretet nélkül nem vesztet el. Még a haladók is szereti a napfényt, a világosságot: csak a halottak nem szeretnek senkit. S míg egy lény van, a kit szeretni tudsz, mindaddig nem lehetsz boldogtalan. Szabó Géza.

IRODALOM.

A pécsi négytornyú híres templomról, művészeti festményeiről nagybecsű könyvet ír dr. Gerecse Péter tanár. Előre fizetni lehet érte nála vagy Hornyánszky könyvkereskedésében Bpsten, Fűzött példány 5 frt, dízkötésben 6 frt.

tíz évesnek látszó gyermek huzódott tanárja mellé s a kíváncsiság arczkifejezésével szólott valamit neki. Nem értettem.

„Nem csodálom — szólta a tanár — önök, siketnémákkal nem érintkező hallók, kényes halló érzékkel bírnak s a beszédbeli legkisebb disharmonia is sérti fülüket; e gyermek pedig csak második éve van itt s még hozzá rosszul is ejtette ki a hangokat. Hanem tessék kérem jobban vigyázni, talán másodsor megfogja érteni.”

Ezalatt mutató-ujját a gyermek álla alá tévé, saját száját is kinyitván, a gyermeket szólásra hívta fel s im kissé fátyolozottan ugyan, de elég érthetően e szavakat ejtette ki: „új tanár úr e?”

Tán mondanom is felesleges: mennyire meghatott e három szó. Mert hogy a néma beszéljen — ember legyen, kinek elhittem volna, míg szememmel és füleimmel meg nem győződtem róla. Majd jobban belemelegedtem a dologba s magam is kezdtem beszélni vele. Jól emlékszem, ezt kérdeztem: minek hívnak? A gyermek tétovázó szemmel nézett hol réám, hol tanáromra, nyilván nem értett meg. Valóban az volt oka, mert — a mint tanárja jegyzé meg — valamint nekünk hallóknak szokunk kell az ő hangjukhoz, nekik is akként kell megszokniok minden egyes beszélőnek száj-állását.

Később a tanárjuk egy másik, harmadik gyermeket is szólított oda, a kivel az előbbihez képest elég könnyedséggel és meglehetősen kiterjedt szóbőséggel beszélgethettünk. Alkalmos kérdések után tisztán érthető hangon

Az „Unitarius Közlöny” szerkesztőségében érdekes változás történt: Nagy Lajos tanár helyébe az ősz tudós Brassai Sámuel lépett Boros György mellé szerkesztőtársnak. A megjelent deczemberi fűzet több jeles tartalma czikkén kívül tartalmazza Rédiger Gézának és Murányi Sándornak vallás-tárgyú költeményeiket.

Az „1848—49. Történelmi Lapok” decz. 1-én megjelent száma rendkívül becses cikkeket közöl Végh Bertalan és Inczedy Sámuel ezredesektől, Benedek Istvánról és Mezősy Lászlótól. A 3-ik lapon egy 1848—49. honvéd-émlék kép ragadja meg figyelmünket, mely kép csaknem megszólaló tiltakozást fejez ki az ellen, ki a magyar nemzet ezer éves jogait bántani merészli.

„A magyarországi népoktatásügy kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közgazgatása” cz. nagy és fontos műre hirdet és kér előfizetést az Eggerberger-féle könyvkereskedés (Bpest, Ferencziek-tere 2. sz.). A mű 100 sűrűn nyomtatott 8-ad réti ivre van tervezve, ára 8 frt. A kised-óvásra, népoktatási tanintézetekre (nép- és polg. iskolák, tanítóképzők), felsőbb leányiskolákra, kereskedelmi tanintézetekre, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe tartozó ipariskolákra von. összes törvények, sahályrendeletek, utasítások, rendeletek, döntvények gyűjteménye lesz e könyv. Szerkesztik: dr. Morlin Emil, Szuppán Vilmos és Lévy Ferencz.

Anyák figyelmébe! „Hogyan védjük gyermekeinket a difteritisz ellen” cz. könyvecske jelent meg most dr. Bors Lajos orvostól 2. chronolithografiai képpel, a roncsolótoroklob keletkezését s annak óvszeret adva elő. Hasznos dolog tudni, mi e könyvbe van írva. Ára 1 korona (50 kr) Lampel Róbert könyvkereskedésében Bpsten.

Serly Lajos magyar zeneszerző Bécsben megírta az első magyar keringőt „Hungaria” czímen. E magyar stíben írt keringő 1 korona és 50 fillér (75 kr). A „Sóvirág” szintén magyar stíbeu 1 korona (50 kr). A „Király himnusza” 50 fill. (25 kr). Együtt 3 korona (1.50).

— **A „Magyar Hirlap”** karácsonyi albuma. Rövid idő alatt nagy népszerűsége és kelendősége tett szert a Magyar Hirlap. Ezt sok mindennek köszönheti, a többek között első helyen saját magának, ügyes és buzgó adminisztrációjának. Nagy a külterjedelme, becses a tartalma és olcsó az ára (egész évre 14 frt egy óra 1 frt 20 kr.) Ezekon kívül ünnepi számokat ad. A most jövő karácsonyra egy díszes albumot 250 oldalon már össze is szerkesztett 45 elsőrendű írótól, bolti ára 1 frt 20 kr. s azok is megnyerik ezt ingyen, kik e deczemberi utolsó hónapra előfizetnek 1 frt 20 krt melyért a nagy napilapot és dísz albumot is megkapják.

mondta ki a saját és tanulóháza nevé, apja foglalkozását, testvéreinek számát stb. stb.

Kíváncsi voltam most a kezdet kezdetére: hogy történik ez?

Előzékeny kalauzom szívesen tett eleget e kérésnek is, előhíván egy oly gyermeket, ki fejlettségénél fogva lépést nem tarthatott a többivel s a következő experimentálást végezte vele: mindketten mély lélekzetet vévén, a kijöni akaró lélekzetet a két ajakkal elzárták, majd a tanár a maga szája elé emelvén a gyermek kezefejét s ezen érzékeltetvén a kiömlő légáramot, a gyermek a meglepetésig utánozta a p hangot. Majd még több hangot is csalt ki a gyermekből különféle csellel, fogással, míg nem e szókat állította össze vele: papa, baba, fa, stb. Az r-et azonban bármint igyekezett is kilopni belőle, sehogy sem sikerült, mert ugymond ez a legbajosabb, melyet a legtöbbször csak a véletlenség, szándék nélküliség vet a felszínre fel.

Megilletődve álltam meg, az ember kutató elméjét bámulva, mely a krisztusi mondást: „a siketek hallókká, a némák beszélőkké lesznek,” a szó szoros értelmében így megvalósítja.

De az elismerésnek nem kisebb mértékével adózunk azoknak is, kik megmérhetlen türelemmel s a legodaadóbb munkássággal hódítanak még a beszéd birodalmában minden kis talpalattnyi tért, hogy eme a társadalomból maguk hibája nélkül kimaradt szerencsétleneket a humanismus szent nevében a társadalomnak ismét visszaadhassák.

— **Vonatkésések** s teljes elmaradások voltak e héten az országos hcfuvtatok miatt.

— **Hármas homály Kolozsvárt.** E hó 6-án több ezerre menő népesödület özönlött a kolozsvári városház körül s nagy része heves kifakadással illette a zsidóságot. A história a következő: Lengyelországból egy piszkos külsejű zsidó vetődött oda s egy iskolából hazamenő 10 éves leánykát ezirogatott ronda vigyorgással, s csalogatta egyik udvarból ki, a másikba be az esti szürkületben. Ez az egyik homály. A másik homály az a misticismus, mely az ósdi zsidók ritualis gyilkosságával van kapcsolatban, mintha nekik bizonyos vallásos dolgokért keresztény vérré volna szükségük. Az öreg zsidó épen eresztette el a leányt, hiszen sok faggatás után megtudta, hogy ez egy zsidóleányka. A rendőrségre került a dolog, hol a harmadik homályba burkolozhatunk, mert nem tudhatjuk meg a vallatások után is, hogy hát tulajdonképpen mit is akart aval a leánykával az a rettentő idegen...

— **Véres verekedés.** Gerendről írják lapunknak, hogy decz. hó 5-én hétfőn Décsei János és négy társa vasvillával és fejszével agyba-főbe verték Szabados György tartalékos huszárt, ki nekik szemükre hányta, hogy testvérét Szabados Jánost, ez év elején verekedésbe keverték és sógora ifjabb Lovász István verekedés közben megölte, a miérthárom évi börtönrre ítélte a kir. törvényszék. A régi verekedés felhánytorgatásából új verekedés lett és Szabados György karát eltörték és fején pedig 6 olyan súlyos sebet okoztak, hogy állapota életveszélyes. Erre tekintettel a kir. törvényszék központi vizsgáló-bírósága két szakértő orrossal azonnal a helyszínére kiszállt; sértettet orvosilag megvizsgálták s bírólal kihallgatták. Feltűnt, hogy a közigazgatási hatóság, sem a községi bíró, sem a községben lakó körjegyző — szabály ellenére — még előzetes nyomozatot sem tartott és a használt bűnjelkeket: vasvillát és fejszét sem foglalta le, azon indoklással, hogy az ügy a kir. törvényszékhez tartozik; holott az előzetes nyomozatot a közigazgatási hatóság azonnal eszközölni köteles.

— **Hírek távolabbról.** Az országgyűlés első ülés szakát f. hó 5-ikén zárták be, de már másnap a másik ülés-szak meg is nyílt; az egész tehát csak merő formai-ság. Mult héten voltak a tisztviselők s bizottságok választása, hétfőn az első gyűlés. — Wahrman Mór elhalálozásával megürült lipótvárosi képviselőségre eddig három jelölt van: dr. Mezei Mór ügyvéd, Mauthner Adolf s dr. Friedmann Bernád. Hir szerint a főváros VI. kerületében is lesz új választás. Andrassy Gyula gróf belügyi államtitkárnak fogják kinevezni, emiatt lesz új választás. — Nagy hóvihár dult mult héten Bpesten s az ország több helyén. A közlekedés emiatt sok helyt megakadt. — Az ország több helyén pusztit a difteritisz, nevezetesen Aszódon s vidékén, Keszthelyen, Veszprémben s Ungnyegében. — **Kormányválságok** — Taffé grf. osztrák miniszter elnököt leszarvatták, csehkekhez közeledése s ezzel a csehországi s ausztriai németek felizgatása volt az ok. A német liberális párt biza mi embere, Kuen-

berg miniszter be is adta lemondását. — Franciaországban a Panamaugy okozott válságot. — Németországban még csak készül a válság. Az új katonai javaslatok ellen nagy az elégtelenség; eddig is nagy katonai állam volt a német, de az új javaslatok még inkább szigorítják s általánosítják a védkötelezettséget.

— **A szerkesztő levelei:** H. L. Mosony. Nagyságod szíves figyelmét köszönjük. Törökvsünk méltatását látjuk abban, ha kis lapunknak emelkedését óhajtja ez újabb becses adományával. Jobb alkalomra hagyjuk a jövőre. — Dr. V. E. Sz. Udvarhely. A jelzett körülményeknél fegva még reményen túl is sok; kiváló köszönet a „Kossuth Emléknap” érdekében kifejtett buzgóságot. A többiekkel belátás szerint. — S. Gy. T. Szt. György. Kérünk tudósítást egyrőt-másról. — V. M. Brassó. Údv. a jövő reményeért! — D. M. Szováth. Megjött. Jól van!

NYILTTER. *)

!! HALLATLAN OLCSÓSÁG !!
Nagybani előnyös bevásárlásaink miatt naponta mindennemű női- és férfi divatcikket hallatlan olcsó árakon, majdnem ingyen árul:
GAJZAGÓ és OSZTIAN
divatárusok Tordán, főtér.

Nem félrevezetés, mert a ki mer — az jó portékát olcsón nyer!

MERBST MÓR

arany-, ezüstműves- és óras Tordán
főtér tek. NAGY MIKLÓS ur házában.

Ajánlja ujonnan berendezett arany, ezüst, ékszer és óras-üzletet, hol nagy választék áll rendelkezésre készpénzért vagy részletfizetésre egyenlő árakban. Egy ezüst Anker-Remontoir, 15 rubisra járó óra 11 frt, 1 női arany-óra 18 frt. Fali inga-órák 10 frttól fölfelé. Disztárgyak, gyűrűk, arany- és ezüstlánczok china-ezüstmű meglepő olcsó árakon.
Minden óráért 2 évi jótállás.

Frenkel Lipót

czipész-üzlete Tordán, főtér.

Legújabb divatu uri és női topánokban dúsz választék és legolcsóbb árak. Megrendeléseket a legpontosabban eszközöl.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Vármegyei rendeletek.

Sz. 11619—1892. Torda-Aranyosv. alispánjától.

Valamennyi főszolgabíró és városi tanácsnak.

Fogaraszvármegye alispánjának f. é. 9574 sz. a kelt átirata szerint Almean George kórházi ápolótán, ki magát a közkórházba történt felvétele alkalmával azon vármegyei Törsvár községi illetőségűnek vallotta, de a jelzett községben teljesen ismeretlennek bizonyult, a betegápolás alajából 4 frt 48 kr összeg elelőgeztetett. Felkérem tek. Czimet, miszerint nevezettet az alábbi személyleírás alapján hatósága területén köröztetni, feltalálás esetében őt illetőségi és vagyoni viszonyai felől tüzetesen kihallgattatni sziveskedjék. Személyleírása következő: neve Almean György, kora 60 éves, foglalkozása földmives, vallása gör. kath., állapota nős. Feltalálás esetében tőle a 4 frt 48 kr beveendő s ide beküldendő. Torda, 1892. decz. 2.
RÉDIGER, alispán.

Másolat. 30259—1892.

Valamennyi törvényhatóságnak és törvényhatósági joggal felruházott városoknak.

Kücs Teréz és ennek 1872. évben Romániában született Sándor nevű törvénytelen származású Farkas Sándor néven is szerepel, illetősége megállapítása céljából tisztelettel felkérem tek. Czimet, hogy a mennyiben hatósága területén nevezett egyének közül bármelyik feltalálható illetőségi viszonyairól kihallgattatni, illetőségi okmányait tőle bevenni s ezek, valamint a felvett jegyzőkönyvet hozzám megküldeni, semleges eredmény esetén — pedig értesíteni sziveskedjék. Szombathely, 1892. okt. 21.
Károlyi Aron, Vasvármegye alispánja.

Só. 11278—1892. Torda-Aranyosv. alispánjától.

Valamennyi főszolgabíró és városi tanácsnak.

Köröztetés és eredmény esetén jelentéstétel végett közlöm. Torda, 1892. nov. hó 28.
RÉDIGER, alispán.

Megérkeztek a
Karácsonyi és Újévi
ajándékok!

Lámpa-luszterek és nagy választék különféle **üveg-porcelán-festészeti** remekekéből, melyek ajándéku igen alkalmasok és felette **olcsók.**

Gyermekjátékokból nagy raktár és választék olcsó árakon!
China-ezüst tárgyakból választék.

Szives látogatást kér.

REICH JÓZSEF.

374 szám
1892. vk.

Arverési hirdetmény.

Alóhírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében, ezen a közhírré teszi, hogy a tordai kir. járásbírószék 1892. évi 1999 és 2019 számú végzése következtében dr. Bogdánffy Lajos és Molnár Károly ügyvédek által képviselt J. Eszényi czég és Miron és Takács felperesek javára özv. Csekme Béláné ellen 377 frt 51 kr és 437 frt 38 kr. s jár erejéig együttesen foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül fogalt és 315 frt 20 kr-ra becsült 1. zongora, különféle házi butorok, ruha és asztalmű és más házi eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. bíróság 3964—1892. számú végzése folytán 437 frt 38 kr. tökekövetelés, ennek 1891. évi ápril hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 25 kr-ban bírólal már megállapított költségek erejéig Tordán alperesű lakásan leendő eszközölésére 1892. ik évi december hó 19-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107 és 108. §-a értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tordán, 1892. decz hó 7. én,
German János, kir. íb. végreh.

HARMATH JÓZSEF KÖNYV-, PAPIRKERESKEDŐ és NYOMDA-TULAJDONOS TORDÁN, főtér.

Könyv- és papirkereskedésben dusan föl van szerelve és mindennemű papír, írószér, iskolai kellékek, tankönyvek, regények, nap-tárak mindennemű **papírosok** a legolcsóbb árak mellett kaphatók. Üzletemben nem lé-vező bármilyen könyvet beszerzek minden haszon nélkül. Vidéki megrendeléseket a legnagyobb pontossággal teljesítek.

Diszműaru-üzletemet sok gond-dal s nagy költségekkel rendeztem be. Itt mindennemű **olcsóság** tekintetében páratlan tárgyak állanak t. vevőim rendelkezésére. Ugyanis: Diszes albumok, szép kivitelt em-léktárgyak, különféle gyermekjátékok, óralánczok, zseb, pénztár-czak, tax-kések, szemüvegek, tajték-szipkák, különböző külföldi és gyönyörűen zománczozott piperetárgyak hallatlan olcsó árakon.

— Gyermekjátékokban dúsz választék —

Nemkülömben

parfümök és illatszerekből nagy raktár.

Nyomtatvány-raktár körjegyzők, községi bírók, a közigazgatás, bagateil-bíráskodási s lelkeszek részére. Jó papíron, olcsó ár. Vidéki megrendelések teljesítetnek, csomagolás nem számítatik. Árjegyzék ingyen küldetik.

Az „ARANYOSVIDEK” kiadóhivatala, hova az előfizetési díjak és a hirdetési pén-zek küldendők.

Hirdetés árak: Egész oldal egyszer 20 frt.
Fél " " 10 " "
Két hasábos " " 6 " "
Egy " " 3 " "
Többszöri hirdetésnél és előfizetőknek kedvez-mény nyújtatik. — Nyilttér garmond sora 15 kr.